

KAKTUS

Medlemsblad for NORDISK KAKTUS SELSKAB

Adresse: Chr. Winthersvej 17, Odense

Postkonto: København 141176

Indmeldelser, forespørgsler m.m. bedes sendt til selskabets adresse, hvor den daglige ledelse varetages af B. Kreutzer Hansen.

Artikler og stof til bladet sendes til redaktionsudvalgets leder: W. Albrecht.

Biblioteket ledes af O. Schmidt, som gerne modtager bøger, hefter, udklip m.m.

1. ÅRGANG NR. 2

JANUAR 1966

Kvartalsberetning.

Da vi i oktober udsendte første nr. af KAKTUS, var det med fornemmelsen af at springe ud på dybt vand og så slå vor lid til, at der fortsat ville tilgå nye medlemmer, så vore forhåbninger om at holde "skuden" flydende uden at gå til pumperne ville blive indfriet. Vore dristigste forhåbninger er blevet indfriet. Vort medlemsantal er i det forløbne kvartal blevet 3-doblet. Der kan nu ikke længere herske tvivl om, at vort selskab har sin berettigelse, og at interessen for kaktus er langt større end antaget i skeptiske kredse. Vort medlemsantal udviser ikke antallet af kaktusvenner her i Norden - der er mange, mange flere, og vi håber at få dem alle med, efterhånden som de hører om vor forening.

At få spredt tilstrækkelig kendskab om vor eksistens er jo netop et af vore store problemer indtil videre. Også i det forløbne kvartal har vi haft nogle annoncer i dagblade, men tilgangen står ikke i forhold til annonceudgiften.

Presseomtale er den bedste form, og vi opfordrer alle de af vore medlemmer, der kan kontakte dagbladernes redaktioner, til at udnytte mulighederne til gavn og glæde for os alle. Således fik vi 8. dec. en meget fin omtale i Horsens Folkeblad. Det var fru guldsmed Vibeke Sørensen, der havde taget initiativet, og det takker vi for. Det er opmuntrende

K.V.L.O.

26 AUG. 1966

og ansporende at konstatere, at de enkelte medlemmer er aktive i arbejdet.

I slutningen af oktober blev der afholdt en stor blomsterudstilling i Herning. Her havde vort medlem Peder Esbjerg, Andrup, en stor stand. Herr Esbjerg driver firmaet "Exotika" - kaktus en gros, og sammen med en af sine importforbindelser, en gros firmaet K. Edelman, Holland, havde han sat sig for at vise nordiske kaktusvenner noget enestående på disse kanter. Det lykkedes dem at skabe en meget smuk og rigt varieret stand, der tiltrak sig enorm interesse. Ja, vi tør nok sige uden at overdrive på nogen måde, at det var den stand, der vakte størst opmærksomhed hos udstillingsgæsterne. Vi ønsker herr Esbjerg til lykke med resultatet og opfordrer ham til at gentage forsøget en anden gang. Vi takker ham også for den interesse, han derved skabte omkring vor hobby, men navnlig skal han have tak for, at han direkte tænkte på vor forening, idet vi fik en henvendelse fra ham om at stille propagandamateriale til rådighed på standen. I en fart blev der lavet et par plakater og trykt indmeldelseskort, som omgående afgik til Herning. Alene denne udstilling har givet en medlemstilgang på omkring 40.

Medlemslisten er blevet ført a jour, og det fremgår af den, at der nu er en mulighed for i enkelte egnsområder at danne lokalgrupper. Vi opfordrer f.eks. Herning og Aarhus med omegn til at tage initiativ dertil. Der er ingen tvivl om, at vi skal den vej med foreningen. Der vil blive meget større mulighed for at arrangere foredrag, film etc. Vi har således tilsagn fra firma Uhlig, Rommelshausen, om at låne en serie lysbilleder med kaktusimport. Desuden vil det jo også efterhånden blive aktuelt, at vi selv anskaffer os lysbilledserier om de enkelte slægter m.m. Skulle medlemmer ligge med materiale af den art, modtager vi meget gerne sådanne gaver.

Vi har fået en aftale i stand med det tyske blad Stachelpost, således at vi kan låne artikler derfra mod at anføre kilde og forfatter. Til gengæld får bladet så stof fra os, når vi har noget særligt at byde på. Vi har også fået tilsagn fra egne medlemmer om artikler, og de første følger i dette nr. Vi håber på mange flere endnu, så bladet kan blive mere alsidigt og fyldigt, men naturligvis må vi hele tiden skæve til økonomien. Vi har hårdt brug for driftkapital til de mange uløste opgaver. Skulle der være medlemmer, der allerede på nuværende tidspunkt kunne tænke sig at indbetale

næste års kontingent (fra 1. april) på 15,00 kr. rækker De os en hjælpende hånd.
Vi har således hele biblioteksspørgsmålet at tage fat på. Vi er så småt begyndt, idet vi har fået nogle bøger foræret. Således har herr Nilas Jensen foræret biblioteket bøgerne "Kaktus" og "Sukkulenter". Fra det schweiziske firma KAKTIMEX har vi modtaget "Sukkulentenkunde" I og III.

Vi havde håbet på allerede med dette nr. at kunne gøre bladet mere attraktivt, idet vi har ført visse forhandlinger angående farvebilleder, men spørgsmålet kunne ikke nå at løses i denne omgang.

Med hensyn til love, bestyrelse og foreningens fremtidige drift i det hele taget, vil vi gerne udbede os forslag fra medlemmerne, således at der er god tid til at planlægge og forhandle om de enkelte punkter. Mon det ikke vil være klogt at fortsætte den daglige drift som hidtil endnu et år, så vi får bedre lejlighed til at "finde" hinanden? Men derfor er der jo ikke noget i vejen for, at vi kan få de gældende love udformet i de kommende måneder, hvis blot hver enkelt vil sende os forslag, samt ændringsforslag til de foreløbige love, der er anført i nr. 1. Send os venligst et brevkort i nær fremtid, både hvis De kan tilslutte Dem vore synspunkter, eller hvis De har ændringsforslag.

Så snart de endelige love foreligger, vil hvert medlem få tilsendt et eksemplar.

Det er så meningen at afholde den første generalforsamling omkring april 1967, hvor nedsættelse af en bestyrelse må blive et af hovedpunkterne.

Til slut vil vi gerne afrunde denne beretning med et hjerteligt velkommen til de mange nye medlemmer. Det er naturligvis med stor glæde, at vi kan mærke den stigende interesse for vor forening.

Med venlig hilsen

O.Schmidt - W.Albrecht - B.Kreutzer Hansen

MEDLEMSLISTE

(fortsat)

35. Fru Anna Høj, "St. Raed", Bølling pr. Bølling
36. Ingeniør B.B.Bendtsen, Baunegårdsvej 38, Gentofte
37. Frk. stud. art. Anne M.Køllgård Jensen, "Kildegård", Sdr.Bjerge
38. Tandlæge fru Anne-Lise Barfoed, Kastaniealle 7, Kolding tlf. 055-23060
fortrinsvis Epiphyllum og Echinocereus
39. Stud.med.vetr. Kristen Barfoed, Egmontkollegiet 704, Nr.Alle 75, Kbh.Ø
40. Det jydsk Haveselskab, Aaby Bækgårdsvej 6, Aabyhøj - 061-55383
41. Fru Karen Ullitz Jensen, Platanvej 19, Rudkøbing - 511446
Reb., Par., Echinocactus, Mamm, Epiph., udveksl. af erfaringer
42. Portner Poul Hegelund Nielsen, Astersvej 5, Middelfart
Opuntia, Frøformering, Christata
43. Malermester K.K.Kurrild, Odensevej 37, Hjallese - 09-132655
Noto, Par.
44. Gartner fru Selma Nissen, Nikkelborg pr. Skive - Rønbjerg 125
45. Fisker Chr. Andersen, Søndergade 34, Åbeltoft
46. Taxivognmand Kirstine Hagesen, Skolevænget 4, Lind - 0711-4183
47. Gravemester Gunner Hindkjær, Betaniegade 7, Herning
48. Tandtekniker Martha Petersen, Kirkebyen, Sdr. Bork
49. Kontorassistent Ernst Andersen, Doktorvænget 2, I tv. Holstebro
50. Gustav Carlsen, Skibbild St. - 47
51. Lærer Augustinussen, Hjerm
52. Elev Alex Kragh Sørensen, Lime pr. Mørke - Lime 48
53. Fru Johanne Andersen, Øster Bording - Skægkær 216
54. Tømrer Harry Sørensen, Hampen
55. Fru Magda Larsen, Vennebjerg, Hjørring
56. Norsk Hagetidend, Motzfeldtsgade 1, Oslo, Norge - 673386
57. Fru Johanne Justesen, "Kirkebyen", Brovst St.
58. Fru M. Oscar, Ankermedet skole, Skagen - 42123
alle arter, men især Astroph.
59. Niels H. Pedersen, Søndergade 5, Herning - 860
60. Fru Anna Larsen, "Vesterlund", Aulum - 217
61. Forretningsfører Louis Kühl, postboks 25, Viborg - 1184
62. Snedker Oluf Valeur, Hammershøj St.
63. Amtsvejinspektør N.L. Dam, Ifversensvej 12, Hjørring - 525
Højandine og vinterhårde kaktus
64. Tandtekniker Jørn Skovgaard, Fyrkatvej 5, Aarhus
65. Vognmand Aage Jensen, Granbakken 3, Brande - 228
66. Fru Ida Andersen, Søndervinget 24, Brande
67. Frk. Agnete Martensen, Skablund, Hundslund - Søvind 103
68. Håndarbejds lærerinde, fru Margit Olesen, Solbærvej 4, Hjallese
69. Centralbestyrer Alice Jensen, Bredgade 5, Sdr. Felding - centralen
70. Herr E. Bertelsen, Dalvej 15, Skjern
71. Fru Sonja Juel, Hansted Egebjerg, ved Horsens - Hansted 89
72. Fabrikant Henning Saune, Finsensgade 37, Herning - 1469
73. Fru Solveig Kristensen, Østergade 21, Studsgård pr. Herning
74. Læge John Bang, Asylvej 56, Riisskov - 7-87-09
75. Cykelhandler Chr. Sørensen, Nylandsvej 2, Silkeborg - 3713

76. Plantør Eigil Christensen, Lindgaard, Sct. Hansgade 20, Roskilde
 77. Damefrisør, frk. Kirsten Schmidt, Herningholmsvej 12, Herning tlf. 2909
 78. Major J.C. Henriksen, Prinsens Livregiment, Kasernen, Viborg - 1516
 79. Møbelfabrikant Ejler Kristensen, Vinde pr. Skive - 581
 80. Gartner Olaf Elsø Christensen, Himmerlandsgade 32 st. tv. Aalborg
 81. Kok Poul Henriksen, c/o. Posborg Nielsen, Fyensgade 10, Vejle Gymn., Phyllocactus.
 82. Stud.scient, Erik Lund, Mosevænget 5, Gl. Hinnerup - 397
 83. Ejner Nielsen, Falkevej 35, Brønderslev - Tranebj. 40
 84. Fru Nielsen, Madebjerggaard mejeri, Tranebjerg, Samsø - Odder 065-41180
 85. Gdr. Carl Christensen, Terupgaard, Ivenstrup, Assendrup
 86. Flyvemeteorolog Bjarne Dørler, Diget 35, II tv. Glostrup - Bregnebjerg
 87. Elev Lars Rasmussen-Brinth, Bregnetofte, Fodby pr. Næstved 03-745-17
 88. Fru Annelise K. Petersen, Markedsvej 48, Brønderslev - 088-21061
 89. Økonoma fru Nina Mejlstrup, Missionshotellet, Hurup, Thy - Hurup 10
 90. Amanuensis J. Nilas Jensen, Øster Farimagsgade 2 C, I København - By 7792
 91. Renseriejær E. Sørensen, Nørregade 17, Ejby St. - 228
 92. Blomsterdekoratørellev Anne Marie Sørensen, Vejlbysgade 81, Vejlbys Riisskov - 77477
 ønsker korresp. med kaktusvenner
 93. Fru Kirsten Rönnow Nissen, Nr. Bjert pr. Kolding - 63
 Opuntia
 94. Praktikant Anne Marie Plauborg, Lykkesvej 2, Varde
 95. Kaj Grøndal, Hvidovrevej 76 G, I Valby
 96. Klaus Koefoed, Reerslevvej 27, Hedehusene - Hede. 817
 97. Fru Aase Eriksen, Gludstedhus, Hampen - Hampen 87x
 98. Fru Herold Andersen, Johan Ewaldsvej 28, Aalborg
 99. Lærerstuderende Anne Kristensen, Sorøvej 26, Herning - 066-25676
 100. Fru guldsmed Børge Sørensen, Bjerrevej 48, Dagnæs, Horsens - Sundby 3049
 101. Bryggeriarb. Gunner E. Janval, Sundholmsvej 95, II th. Kbh. S
 sjældnere kaktus og frøformering.
 102. Kontorelev Inga Kristensen, Lærkevej 3, Thyregod
 søger kontakt med andre medlemmer
 103. Frk. Anna Hesselager, Nygade, Engesvang - Engesvang
 124
 - 2937
 104. Fuldmægtig Niels A. Ljørring, Sverrigsvej 17, Viborg
 105. Husassistent Jane Mølgård, Astrup, Bustrup Mark, pr. Brodal
 106. Fru Sofie Bastkjær Hansen, Søllinge pr. Pederstrup, Fyn
 107. Postbud Egon Østergaard, Samsøvej 6, Herning
 108. Fru Maren Thomsen, Haundrup pr. Ferritslev, Fyn - 31757
 109. Fru Anna Christensen, Fynsgade 2, Tofthund - 051 -25178
 110. Sem.lekt. Svend Georg Hansen, Jagtvej 90, Esbjerg
 111. Lærerstuderende Kjeld Beck, Palnatokesalle 25, Esbjerg
 112. Edvard Riisøen, Boks 1000, Bergen, Norge
 113. Fru Emmy Sørensen, Nordfjordeid, Norge
 114. Frk. Kristine Hein, Vesterlund pr. Thyregod, Jylland - Vesterlund
 98
 - 118248
 115. Ingeniør Kaj Møllegaard, Vindsvej 18, Odense
 116. Arne Kjell Skeie, Vossevangens gartneri, Voss, Norge

Rettelse til medlemslisten: medlem nr. 5, herr Arvid Sandell, har ændret adresse til Warholms Väg 8 c, 9 TR, Lund

BIBLIOTEKET

En vigtig side af vort selskabs virke er biblioteket. Indtil nu har vi af økonomiske grunde måttet lade dette arbejde glide lidt i baggrunden. Firmaet Kaktimex, Schweiz, og vort medlem, amanuensis ved Botanisk Have i København, hr. J. Nilaus Jensen, har betænkt os med et par foræringer, som vi har modtaget med taknemmelighed. Tænker andre medlemmer på at afhænde ældre litteratur, vil vi gerne have lov at få første bud.

I nærmeste fremtid anskaffer vi, hvad der er udkommet af værket H. Krainz: Die Kakteen. Da dette værk udkommer i løbsblade, vil udlån deraf finde sted således, at man f.eks. kan låne, hvad der findes om Mammillaria, om plantens bygning etc.

Det næste værk vi har på ønskelisten bliver Backeberg: Die Cactaceae Bd. I/VI.

Med andre ord begynder vi med den dyre ende, idet vi går ud fra, at disse værker bliver de vanskeligste at anskaffe for det enkelte medlem rent økonomisk set.

Vi har for øvrigt erfaret, at Haage: Das praktische Kakteenbuch in Farben udkommer på norsk i begyndelsen af 1966, på svensk og dansk i begyndelsen af 1967.

Biblioteket står til alle medlemmers disposition. Bøgerne rekvireres skriftligt hos bibliotekaren, samtidig med at man opgiver medlemsnr. og indsender gebyr i ubrugte frimærker. For at biblioteket efterhånden skulle kunne hvile i sig selv, finder vi det rimeligt at opkræve et gebyr pr. bog. Dette gebyr deles op i 2 grupper efter anskaffelsesprisen. Gruppe A: kr. 2,00 og gruppe B: kr. 3,00. Katalognr. bliver samtidig forsynet med enten A el. B, så man kan se gebyrets størrelse. Gebyret dækker endvidere fremsendelsesporto, mens returporto påhviler låneren. Lånetiden er højst 3 uger. Overskrides denne frist, betales ekstragebyr (A. el. B.) for hver påbegyndt uge, låneren beholder bogen ud over fristen.

Låneren har på enhver måde det fulde ansvar for bogen. Bortkommer en bog eller den beskadiges er låneren erstatningspligtig.

O. Schmidt,
bibliotekar.

BOGLISTE PR. JANUAR 1966:

- 1.A. Sukkulantenkunde I. 1947
- 2.A. Sukkulantenkunde III. 1949
- 3.A. J. Nilas Jensen: Kaktus, 2. udg.
- 4.A. J. Nilas Jensen: Sukkulenter, 1963
- 5.A. H. Krainz: Die Kakteen, udlånes slægtsvis.

Ringbreve:

De forskellige udenlandske kaktusselskaber har længe praktiseret en ide, som vi synes er ganske fortrinlig, og vi vil hermed gerne tage tanken op. Det drejer sig om "Ringbreve".

Det foregår på den måde, at de medlemmer, der f.eks. har Notocactus som interessefelt meddeler dette til "ringbrevlederen" (indtil videre har bibliotekaren lovet at påtage sig rollen). Når der har meldt sig et passende antal deltagere til en sådan ring f.eks. 5, sender lederen en liste med navnene ud til den første mand på listen. Dette medlem skriver så, hvad han har lyst til at berette om sine erfaringer m.m. og sender materialet videre til næste mand på listen. Sidste mand på listen returnerer til lederen, der så sender "stoffet" til 1. mand igen, så alle i ringen får lejlighed til at læse, hvad de øvrige skrev, og man kan så supplere med sine erfaringer og spørgsmål og på den måde få udvekslet erfaringer. Når materialet er udcirkuleret kan det indgå i arkivet, så andre interesserede evt. kan få gavn deraf i påkommende tilfælde.

Hvis medlemmerne har interesse deri, bedes De indsende Deres navn og adresse til lederen med oplysning - hvilket interesseområde man kunne tænke sig at deltage i. Endvidere bedes man vedlægge 1 kr. i ubr. frimærker som indskud. Vi håber på, at mange vil benytte sig af ideen.

O-O-O

Indkøb af kaktus:

Da det antal kaktusarter der udbydes på markedet her i Norden, er ret begrænset, har foreningen ment det nødvendigt at tage spørgsmålet om import op. Hermed er det ikke sagt, at vi vil til at gå kaktusgartnere o.l. i bedene. Vi vil derimod prøve på at skaffe vore medlemmer de arter der er vanskelige at finde hos forhandlerne i almindelighed. Samtidig vil vi naturligvis sørge for at få planterne til en fornuftig pris og i den bedste kvalitet. Hvis det er umuligt at skaffe planterne hos nordiske handlere, må vi importere dem.

Derfor bedes de medlemmer der er interesseret i dette spørgsmål, henvende sig til foreningen. Opgiv hvilke arter man ønsker, antal stk. samt den pris man kan tænke sig at give - prisen kan jo variere efter plantestørrelse. Endvidere må man naturligvis regne med at forsendelsesudgifter, evt. told m.m. må beregnes extra. Vedlæg tillige en frankeret svarkuvert, så vi kan oplyse Dem om, hvad der er mulighed for at skaffe og til hvilken pris, så den endelige ordre kan afgives.

Det er så meningen at skaffe planterne frem til omkr. april måned - alt efter vejrliget. På denne måde er vi også i stand til at samle ordre på evt. samme art, hvorved vi håber på kvantarabat. Afgiv venligst ordre inden 1. marts.

TTTTTTTTTT
TTTTTTTTTTT

V I G T I G M E D D E L E L S E:

Vi har indkøbt frøportioner af følgende arter: *Oreocereus trollii*, *Echinocereus armatus*, *Malacocarpus sessiliflorus*, *Rebutia calliantha*, *R. Hyalacantha*, *Lobivia muhriæ*, *Gymnocal. pflanzii*, *Mamm. armillato*, *euthele*, *michoacanensis*, *nejapensis* v. *brevispina*, *pseudoschiedeana*, *sanluisensis*, *Kranzia longiflora*, *Acanthocal. thionanthum*, *Gymnocal. hor-*

ridispinum, Parodia pseudostueneri penicillata. Endvidere har vi fået foræret lidt frø af Notoc. ottonis, måske er der flere, der vil betænke os med frø? Dette frø står til medlemmernes rådighed, dog således, at man i denne omgang kun kan forvente at få 1 portion så længe lageret rækker. Fordelingen foregår på den måde, at man indsender en frankeret svarkuvert med navn og adresse, samt hvilken art man er interesseret i. Opfør endvidere nogle erstatningsarter. Indsendte kuverter bliver nummereret i rækkefølge. Skulle der ikke være nok frø til rådighed, vil de medlemmer, der ikke fik i første omgang gå forud næste gang.

Fristen for anmodning om frø er 1. marts. Skulle der ikke komme nok anmodninger, vil overskydende frøportioner blive fordelt mellem de indsendte anmodninger. Naturligvis er det begrænset, hvad vi har kunnet tillade os at indkøbe i denne omgang, men det er meningen også på dette område at "udvide" efterhånden. Til gengæld for disse "foræringer" håber vi på, at modtagerne vil stille et eksempel til rådighed for foreningen, hvis resultatet bliver godt. Prøv lykken!!

Lokalmeddelelser:

Kreds Odense: I den nærmeste fremtid vil vort første afdelingsmøde blive afholdt, sandsynligvis med et besøg hos en af omegnens kaktusgartnere. Meddelelse om tidspunkt og sted vil udgå direkte til hvert enkelt medlem i byen. Skulle andre medlemmer på Fyn have interesse i mødet, bedes De venligst sende os et kort. Andre af landets medlemmer er naturligvis også velkommen, hvis afstanden ikke afskrækker. Vi håber på god tilslutning.

Med venlig hilsen
K.Kurrild, kredsformand
Odensevej 37, Hjallese, tlf. 132655

Når lignende lokalkredse bliver dannet, bedes man venligst underrette ledelsen, samt indsende mødeplan og evt. beretning om afholdte møder.

Uruguayanske Kaktus.

(fortsættelse af artikel fra nr. 1)

Fra Tacuarembó, i Valle Eden, stammer vel også de fleste af Uruguays Echinopsis-arter. De smukkeste eksemplarer, hvis meterlange rødder søger efter væde, vokser her i fuld sol mellem stikkende buske og bregner på nordsiden. Herfra kommer en kaktus med karminrøde blomster, lysegrøn krop og mahognifarvede torne, af mig kaldt Echinocactus rubiflorus. Den blev bragt til Berlin i 1929 og senere beskrevet af mig som Notoc. Herteri Werd. Denne art er ikke blomstervillig og blomstrer først som stor plante.

Sjælden er under Fraileas formen pygmaea og en ny ikke beskrevet art fra Departemento Artigas. Ved Frailea asterioides, hvis roerod ligger dybt i jorden, tror man at have en lille Astrophytum asterias foran sig. Den lille art har en 5 cm bred blomst, hvidgule kronblade, støvfang og støvbærere.

Søjle-cereus er kun repræsenteret af C. Peruvianus. Det lader sig ikke afgøre, om den er indslæbt eller virkelig hører til her, da enkelte store planter findes spredt ud over hele landet, og de danner store kratbevoksninger ved kysten. Den blev tidligere anvendt som hegnmateriale for kvæget.

Af Opuntia kan nævnes chakensis og arechavaletai, hvis orangefarvede til gule blomster er meget dekorative, men af ringe interesse for samlere. Brasiliopuntia brasiliensis findes overalt og er vel indslæbt af kvæget. Op. auran-tiaca er lille smukt blomstrende art med ondskabsfulde torne. Rhipsalis er sjælden i Uruguay, hyppigst er Rh. lumbricoides. Ofte dækker den sammen en lille krybende bregneart de gamle stammer på Ceibotræet (Erythrina crista galli). Hvilket pragtfuldt syn er det ikke, når de overalt med hvidblomstrende Rhipsalis bevoksede Ceibostammer lader deres ildrøde sommerfugleblomster lyse op mod den blå himmel.

())()()()()()
())()()()()()()

Formering ved frø.

Fra mange medlemmers side er der blevet udtrykt ønske om en artikel angående frøudsæd. Uden på nogen måde at udnævne

mig selv som ekspert, vil jeg gerne prøve at imødekomme disse opfordringer ved at videregive lidt af mine egne erfaringer og viden om spørgsmålet. Samtidig vil jeg håbe, at artiklen vil virke inspirerende, så andre får lyst til at forsøge sig både med udsæd og med videreudbyggende artikler om emnet.

Af indkomne breve kan jeg se, at adskillige allerede har forsøgt sig og med forbavsende gode resultater, hvilket tyder på, at hele spørgsmålet ikke er slet så indviklet, som nogle måske kunne synes.

Årsagerne til, at man i mange tilfælde foretrækker denne formeringsmåde frem for den vegetative, er flere:

1. Man kan på den måde sikre sig et passende antal eksemplarer. Har man f.eks. brug for rigelig podeunderlag, er det langt den nemmeste måde at skaffe sig materiale på.
2. Man kan lære en plante at kende fra spæd, og det er der naturligvis en stor charme ved.
3. Visse arter varierer meget, og undertiden kan der ligefrem opstå mutationer.
Et morsomt eksempel herpå er den røde *Gymnocalycium*, som efterhånden er kommet meget frem herhjemme. Det samme gælder den gule *silvestrii*. Begge er interessante derved, at de mangler det grønne farvestof der betinger optagelse af næring fra luften, hvorfor sådanne kaktus ikke kan gro på egen rod, men podes.
4. Visse arter er vanskelige at formere vegetativt, andre kan det næsten være umuligt at opdrive i handelen.
5. Spørgsmålet om vildformer contra kulturformer er det naturligt at tage med ind under årsagsrækken.

Hvilke arter skal man så vælge at så? Det afhænger ganske givet af mangt og meget, såsom pladsforhold, erfaring, specialsamlinger, sjældenhedsgrad etc. Men for de fleste kaktusvenner går det vel således, at man efterhånden som samlingen vokser, får svært ved at finde netop de planter, man har læst eller hørt om.

Det vil da være naturligt at anskaffe sig frø af sådanne søgte arter.

Men nu skal man ikke fare hen i den første og bedste frøhandel og afgive sin ordre. Det er klogt at rekvirere frøkataloger fra de forskellige førende firmaer. Få firmaer har alt konstant på lager. Hvad det ene ikke har, kan det andet måske levere. Der kan ligeledes være divergenser

i priserne. Man lægger mærke til, at priserne for 25 korn ofte kan svinge 10-20%. Mange gange ville det være fornuftigt, om flere sluttede sig sammen og delte 1000 korn, da prisen for dette antal tit er langt lavere i forhold til portionsprisen. Med tiden skal dette også være en af de opgaver, foreningen tager op, men det kræver, at et interesseret medlem vil påtage sig opgaven, der ikke er så lille endda.

Med hensyn til tidspunkt for indkøb foretrækker jeg altid efteråret. Så er den ny høst kommet hjem, og katalogerne bliver udsendt. Sjældnere og efterspurgte arter bliver altid hurtigt udsolgt. Desuden er der visse arter, der helst skal sås lige efter høst - det gælder bl.a. *Rebutia*. Det er hensigtsmæssigt at registrere, hvor man har købt frø og hvilket årstal m.m., idet det har vist sig ved nye arter, at der undertiden er tale om en variant af en kendt art eller om en genfundet art der har et andet navn. På et eller andet tidspunkt fremkommer der så meddelelse derom i litteraturen. Har man orden i sit plantebogholderi, er det da let at ændre etiketten, hvorved navneforvirringen mindskes. Et ganske ordinært eksempel har jeg således været ude for. Forrige år købte jeg frø af *Mamm. lanata*. Imidlertid viser det sig nu, da planten vokser til, at det ikke er *lanata*, men muligvis *klingissiana*, som tidligere er blevet udbudt under navnet *lanata*.

I litteraturen kan man finde anvisning på, hvorledes jordblandingen til frø skal være, og angivelserne er mangeartede. Enhver frøentusiast har næsten altid sin egen specielle blanding eller "fidus". I 1964 avlede jeg en god portion frø af *Hama. setispinus* og fik lyst til at eksperimentere lidt. Jeg delte frøene op i 5 portioner. 1. portion såede jeg i en tilfældig jordblanding blot for at prøve spiringsevnen, og da jeg fandt den tilfredsstillende, gik jeg igang med det egentlige forsøg. 2 portioner blev sået i skarpt grus (a+b), 2 portioner (c+d) blev sået i en speciel jordblanding der hovedsagelig bestod af sand, trækul og spaghnum i passende finhed. a + c blev anbragt i et sydvindue med undervarme - b + d i et kælderrum (20° C) med lysstofrør over. Her må indskydes, at begge "jordblandinger" var steriliseret ved kogning i 20 minutter, så skadelige kim og sporer blev dræbt. Resultatet blev, at alle 4 portioner spirede lige godt og var jævnbyrdige hele tiden, til de blev priklet om i samme

jordblanding.

Når jeg laver min foretrukne jordblanding, sigter jeg først alle grove partikler fra, dernæst sigtes støvet fra, resten går nu gennem en sigte med 3-4 mm masker, og jeg har nu opnået at få en tilpas "luftig" blanding, som derefter steriliseres. Ved at sigte det fine støv fra, undgår man, at det ved den nødvendige konstante fugtighed danner en hård overfladeskorpe der vil skade de spæde frøplanter. Husk også at sterilisere udsåningsskåle o.l. Til udsæd foretrækker jeg materiale af glas eller plastik, da rengøring af sådant materiale er forholdsvis let. I flere år har jeg ved udsæd af småportioner anvendt de fra husholdningen kendte små plastikbøtter med låg, der lukker næsten hermetisk, hvorved svampekim holdes ude, samtidig med at luftfugtigheden kan holdes konstant. I foråret 1965 gik jeg ved større portioner (100 korn) over til henkogningsglas. Disse fyldes $\frac{1}{4}$ op med jordblandingen. I midten anbringes et glasrør, hvorigennem jorden kan fugtes passende. Frøene sås derefter i glasset - frøene fordeles ved at dreje glasset rundt samtidig med at man ryster dem ud af posen. Mange afsvamper frøene før udsæd ved at anvende en Chinosolopløsning. Det har jeg ikke prøvet, da jeg hidtil har været udmærket tilfreds med spiringsprocenten. Når frøene er fordelt, sættes gummiring, glaslæg og bøjle på. Jeg læste om metoden i det tyske blad KAKTEEN UND ANDERE SUKKULENTEN. Forfatteren beskrev, hvorledes det hele nu passede sig selv, ja, han kunne uden videre rejse på sommerferie uden at skænke planterne en tanke. Også mine erfaringer ved at prøve denne metode er særdeles gunstige. Det eneste man bør kontrollere er fugtighedsgraden, og om der alligevel skulle være kommet svampekim med. Da kaktusfrø er lyskime, sår man dem blot oven på jorden uden tildækning - måske bør man lige klemme dem let til overfladen. Nogle spirer inden for det første døgn, andre efter mange uger - alt efter arterne. For nogle arters vedkommende gælder det, at de skal sås lige efter høsten, andre arters spiringsevne bliver ligefrem større med alderen, altså er gammelt frø ikke altid det værste, men køber man frisk frø, ved man til gengæld, hvor gammelt det er, hvad der nok kan betyde noget, hvis man vil eksperimentere.

Frøskålene kan anbringes i et sydvindue, hvor solen er direkte på, og har man mulighed for at give undervarme, kan

man så tidligt - februar. Selv sår jeg altid i febr./marts, når solens intensitet er stærkt stigende. Man kan under forudsætning af undervarme også arbejde uafhængigt af solen ved hjælp af kunstlys.

Lysstofrør anbragt 10-15 cm over skålene har en udmærket effekt.

Et forhold mange ikke er klar over, skal her understreges: jordblandingen skal holdes fugtig hele tiden, indtil planten har dannet sig mellem kimbladene og begynder at danne torne, fordi stængelstykket under kimbladene ikke er sukkulent og derfor ikke tåler udtørring. Først når man kan se tornene, kan man mindske fugtigheden, ja, frøplanterne tåler endda på dette tidlige stadium udtørring. Dog trives de bedst i varme med passende lysforhold og luftfugtighed. Det viser sig hurtigt, at nogle arter vokser stærkt, andre langsomt, ja, selv inden for samme art kan der være stor forskel på vokseevnen. På et vist tidspunkt er planterne blevet så store, at de berører hinanden. Så må de prikles om, og samtidig gøres jorden mere næringsfyldt. Måske burde jeg her nævne, at den jordblanding man anvender, hvis man bruger ovennævnte metode med henkogningsglas, bør have en passende næringsmængde, hvis man agter at lade frøplanterne vokse i glasset i længere tid. Normalt kan en frøplante klare sig 3-4 uger med den næring, frøhviden indeholder. Derefter må man gøde. Visse vanskelige arter holder ikke så meget af at blive priklet om. Der må derfor udvises stor omhu, og priklingen skal altid være foretaget inden sommeren slutter. Hvis man vil undgå prikling, kan man jo også så store frømængder og siden foretage en udtynding. Selv har jeg altid priklet mine planter over i større skåle, men man skal være yderst forsigtig med den fine rod.

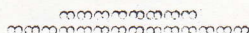
For at få en relativ sikker og hurtig vækst, er mange gået over til at pøde de spæde frøplanter over på mere sikre sorter, men det er et specielt emne, som jeg ikke skal komme nærmere ind på i denne artikel.

Det har ikke med denne gennemgang af emnet været min mening at give et fuldt færdigt mønster på frøudsæd, men det har været min hensigt at orientere om spørgsmålet på en sådan måde, at der skulle være rimelig chance for et heldigt resultat, hvis nogle vil arbejde med denne interessante formeringsmåde. Man må gøre sig klart, at mange faktorer kan spille ind. Alene den faktor at have et vækst-

hus frem for en vindueskarm giver jo andre aspekter. Det er vel også de fleste kaktusvenners drøm med et drivhus i haven, men mindre kan jo heldigvis gøre det: en urtepotte med en plastikpose over er et glimrende miniaturredrivhus. Mulighederne er mange, og faghandelens tilbud giver mange fortrinlige anvisninger.

Det skulle glæde mig, om mange, efter at have læst denne orientering, fik lyst til at forøge samlingen gennem frøudsæd. Det ville også have stor betydning for vort kaktus-samvirke, idet medlemmerne ville få et langt mere righoldigt byttemateriale at tilbyde indbyrdes.

B. Kreutzer Hansen

Da mange af vore medlemmer foruden kaktus har sukkulenter i samlingen, finder vi det naturligt også at bringe artikler om disse interessante planter. Herr Eigil Lindgård, Roskilde har i "Vore Haver", 1939, fundet en artikel af Henry E. Nielsen og giver her et sammendrag af indholdet:

Sukkulenter-Kaktus

Disse to begreber giver ofte anledning til fejltagelser, oftest hører man, at sukkulenter i almindelighed bliver betegnet som kaktus. Botanisk set er der stor forskel, idet sukkulenter er kødede og saftige planter i almindelighed, hvorimod kaktus må betegnes som en sukkulent plantefamilie (Cactaceae).

Navnet "Sukkulent" stammer fra det latinske succulentus (succua = saft), der betyder saftfuld. Det er altså en betegnelse for planter, der er tykke, kødede og saftige, uanset hvilken botanisk gruppe eller slægt de tilhører. For nogle slægters vedkommende er det kun en del af arterne, som kaldes sukkulenter, medens de andre er almindelige stauder eller eenårige planter (Euphorbia, Senecio), hos andre slægter kan alle arter være udpræget sukkulente, idet enten stænglerne, bladene eller begge dele er tykke og kraftige. Den praktiske begrundelse for dette samle-navn må man søge i, at de næsten allesammen har den fælles egenskab, at de foretrækker tørre voksesteder, hvor de for at kunne overleve de ugunstige årstider må økonomisere mest muligt med vandet.

Kaktus stammer fra det græske navn Kaktos, der oprindeligt

var navnet på en anden plante, sandsynligvis artiskok, de gamle grækere må åbenbart have fundet en vis lighed mellem artiskokhovederne og de kugleformede kaktus.

Kaktusfamilien kan i store træk kendes på, at stænglerne er grønne, tykke og kødede og har overtaget bladernes funktioner. Hos nogle arter er stænglen kugleformet (*Echinopsis*), hos andre søjleformet (forskellige "*Cereus*" og nogle "*Opuntia*"), andre klatrende (*Aporocactus*, nogle *Rhipsalis*), og atter andre har flade bladagtige skud (*Epiphyllum* og *Opuntia*). Hos de fleste arter er bladene helt forsvundet, de er omdannet til torne eller tornebundter. Hos de flade, bladagtige *Opuntia* finder man dog på de unge skud nogle små, indtil 1 cm lange, pølseformede blade, men de får ingen lang levetid, ofte falder de af, længe inden skuddet har nået sin fulde udvikling. På de søjleformede opuntiaarter er bladene noget større, ofte 4-5 cm lange, og de har en betydelig længere levetid, ofte er de endog overvintrende. Men rekorden med hensyn til blade hos kaktus indehaves dog af slægten *Peireskia*, det er den eneste kaktus, der har virkelige løvblade; deres udseende er så forskelligt fra de andre kaktus, at man næppe finder ret mange lighedspunkter. *Peireskia* bliver brugt som underlag for julekaktus og lignende arter. Alle andre kaktusarter mangler totalt blade. Mange arter er besat med lange vorter, der tilsyneladende ligner blade, de kendes dog meget let på, at de bærer torne eller børster i spidsen. De systematiske kendetegn på kaktusfamilien såvel som på andre plantearter er særlig blomstens og frugtens bygning, men da disse kendetegn ikke altid er tilgængelige, er ovenstående habituelle oversigt givet. Størrelsen af blomsten kan variere fra 0,5-30 cm i diameter, længden er ligeledes meget varierende. Nogle er ganske korte siddende (julekaktus), andre har et langt rør, så blomsterne ligner en trompet (*Echinopsis*), de er oversædige, har mange bæreg- og kronblade, der går jævnt over hinanden. Støvdragerne er i stort antal fæstede indvendig i kronrøret, og frugten indeholder mange frø.

De andre sukkulenter (altså : kaktus) kan karakteriseres ved, at det er bladene der er tykke og kødede, men her er dog mange undtagelser fra reglen. Ofte er ligheden med kaktus så stor, at en bestemmelse kræver nærmere undersøgelse. Ser man blomsterne, er der ikke noget at tage fejl af, men i blomsterløs tilstand kan der let opstå tvivlstilfælde.

Stapelia minder stærkt om kaktus ved at mangle blade. Skuddene er firkantede, tykke og saftige, og helt fri for torne.

Blomsterne er derimod stærkt afvigende femtallige, stjerneformede og hængende i en tynd stilk nede på siden af potten. Frugterne er to lange "bukkehorn", udspringende fra samme punkt, og indeholder en række flade frø med svæveapparat. Blomsterne fremkommer villigt selv på små planter. Dens danske navn er aadselblomst eller aadselkaktus efter blomstens duft. Af botaniske hensyn bør aadselblomst foretrakkes. *Heumia* er en lignende slægt.

Euphorbia (vortemælk). En del arter af denne store planteslægt er også vanskelige at kende fra kaktus. Det sikreste kendetegn er, at de indeholder en ren, hvid mælkesaft, der fremkommer ved den mindste sårning, en del kaktus har dog også mælkesaft. Blomsterne er ganske små, ufuldstændige, enkönnede og sidder flere sammen i en såkaldt blomsterkop. Frugten er en tør, opspringende trerummet kapsel. Mange arter kan blive store, indtil 2-3 m høj og bruges til udplantning i såkaldte "kaktusgrupper" i vore anlæg. Slægterne *Agave*, *Aloë*, *Echeveria*, *Crassula*, *Gasteria*, *Ha worthia* og *Mesembrianthemum*, og flere identificeres let som "ikke kaktus" ved deres udseende, idet de har enten rosetstillede eller modsatte blade.

Fru Vibeke Sørensen, Horsens, har sendt nedenstående lille forklaring på podning tænkt som en rettesnor for dem der ikke har kaktuslitteratur til orientering.

KAKTUSPODNING.

Når man giver sig af med kaktusdyrkning, bliver det før eller siden nødvendigt at pøde, så man gør klogt i at skaffe sig pødebund i tide. *Opuntia* bruges til *Opuntia* og *Cereus* til de fleste andre kaktusarter, jeg foretrækker *Cereus peruvianus* eller *Selenicereus nycticaulus*. Da man helst skal pøde mellem maj og august, er det ikke svært at have underlaget i god vækst. Det er godt at have forskellige tykkelser parat, tillige er det klogt at øve sig med materiale, man har nok af.

Hænder det så, at en af de sjældnere har taget skade ved jorden, så man er nødt til at skære den over, er det sikrere at pøde end vente på nye rødder og ganske nødvendigt, hvis planten har pølerod. Højden kan blive en smagssag, men man skal helst ikke skære længere ned end i det to-

årige, med en ren, skarp kniv i eet snit og straks sætte den top, som man vil bevare, på; toppen fæstner man lettest med gummibånd over kors ned om urtepotten, ikke for stramt! Man må ikke gerne vande de første dage; men for at holde på fugtigheden kan man sætte en plasticpose ned over planten og potten. Hvis man gerne vil skjule, at planten er podet, kan man efter nogen tids forløb pode om og gøre underlaget kortere, senere kan man evt. lægge mere jord i potten. Modsæt kan man være nødt til at skære toppen af en sjælden kaktus for at begrænse råddenskab; for at hindre skrumpning poder man en *Echinocereus* ovenpå; men da toppen kun er "låg", og den sjældne gerne skulle sætte sideskud, fjerner man, når podningen er fast, torne og areoler fra "låget". Frøplanter kan også podes; det gøres, hvis man ønsker at opnå tidligt udviklede torne og tidlig blomstring, eller blot for at redde en sjælden art. Man skal sørge for at have et meget saftigt underlag, jeg foretrækker *Selenicereus*. Derpå anbringes med forsigtighed frøplanten, der skæres af lige over rodhalsen. Gummibånd kan bruges, hvis frøpl. er saftspændt; er der derimod blød, anvender jeg to navnetræskilte, således, at den ene stikkes ned i potten, så den får samme højde som planten; den anden lægges hen over den første træpind og planten; derved er overliggerens vægt nok til at holde sammen på podningen. I sidste tilfælde er det mest praktisk at anvende et syltetøjsglas som "drivhus". Efterhånden som frøpl. vokser, må man pode den om i det mindste to gange, for at podefaden kan stå i rimeligt forhold til resten af planten. Til slut må jeg tilføje, at jeg har benyttet Knuths "Kaktus - ABC" samt Walter Haages "Freude mit Kakteen" og mine egne erfaringer.

Sådan blev jeg kaktussamler.

Hele dette hobbyarbejde blandt de stikkende grønne vækster begyndte med en 15 cm høj *Cereus peruvianus* i en fingerbølstør urtepotte. Jeg fik den til min 12-års fødselsdag, nok nærmere tænkt som et morsomt kuriosum end egentlig alvorligt ment.

Men den lille søjle tog skam sin tilstedeværelse meget alvorligt og fik ved at vokse gevaldigt endelig gjort mig

opmærksom på, at en større potte var nødvendig. Som tak for det udvidede "Lebensraum" groede den trøstigt videre til ret stor forundring for mig, for endnu sad jeg og så på den stikkende ting i mit vindue som noget mærkeligt. Snart kom der dog flere til, og samlingen blev meget større (når begyndelsen var én plante, kunne antallet jo også let fordobles nogle gange!)

Da vi nogle år senere fik indrettet en sydvendt glasveranda i tilslutning til havestuen, så der oven i købet kunne lukkes lidt varme derud om vinteren, var jeg naturligvis fyr og flamme for at få flyttet samtlige kaktus derud straks, men nej, den var beregnet til pelargonier og andre "anderledes frodige" vækster, sagde mor, som er ivrig stueplanteamatør, og som ikke ligefrem ynder kaktus.

Dog, med lodder og trisser, alle overtalelsesevner i brug og især ved langsom fremtrængen, lykkedes det alle tusserne, anført af den nu granvoksne *Cereus peruvianus*, at få en plads derude i solen. *Peruvianus*'en som nu står som en flot alderspræsident og rager op over de andre, var dengang så stor, at den måtte have lov at flytte ud, fordi den var vokset fra mit vindue. Senere kom de andre, "for et par stykker mere eller mindre kan da ikke betyde noget".

Og nu - oh triumf - har mine grønne stikkende vækster og jeg okkuperet ca en tredjedel af vindueskarmene på verandaen. Når jeg selv skal sige det, er samlingen usædvanlig flot derude, og jeg tror, at mor efterhånden også er lidt mere glad for den.

Her i mit værelse er der nu kun kaktus om foråret, når jeg har barnekammer for stiklinger her. Men allevegne hvor de er, gror de, vokser og blomstrer, så det er en ren fornøjelse. Jeg sværger nu til kaktus. Alle forsøg med interessante vækster, sukkulenter inklusive, er endt i fiasko, så jeg holder mig til de kaktus der er så lette at have med at gøre, som aldrig går ud, selv om jeg glemmer at vande en enkelt gang, og som for et par stykkers vedkommende endda forsøder min eksamenslæsning med de største og skønneste blomster, jeg nogensinde har set.

Køllgård (nr. 37)

!!!!!!!!!!!!!!

HAR KAKTUS BRUG FOR KVÆLSTOF

[illegible]

Når kaktusvenner mødes, når kaktusvenner eksperimenterer, når de studerer faglitteraturen etc. etc. er spørgsmålene som regel: Hvilken jordblanding bruger du? Hvor meget vand giver du og hvor tit? Gøder du dine planter? Ja, der er mange flere spørgsmål endnu, og de dukker ustandseligt op. Det er klart, at for nybegynderen er der utallige problemer, men tro ikke, at det bliver lettere, når erfaringen er der, for så vil man prøve at opnå endnu bedre resultater, og problemerne melder sig så på anden måde. Men for mig er det netop det tillokkende ved en hobby som vor. Mange af spørgsmålene lyder meget enkle, men kan simpelthen ikke besvares uden at se dem ud fra et større sammenhæng. Jeg vil da også gerne i det følgende prøve at skabe større forståelse for den tanke, at man for at kunne opnå gode resultater med sine kaktus må prøve at sætte sig ind i nogle af disse planters normale leveforhold. Det er ikke nok, at man kender plantens navn. Kendskab til voksested og lokalbetingelser er lige så vigtige. Da kaktusfamilien lever over store dele af både Nord- og Sydamerika, er det indlysende, at de økologiske forhold må være stærkt afvigende fra sted til sted, hvilket bl.a. vel også har været medvirkende til den store arts- og formrigdom. Da mange af områderne endnu er ret udforskede og til dels også ret utilgængelige, er det indlysende, at man har forholdsvis få kilder at ty til, når enkeltheder skal undersøges til bunds. Visse områder er dog ganske godt undersøgt som f.eks. Sonora-ørkenområderne, der ligger mellem det sydvestlige af U.S.A. og det nordvestlige Mexico. Området er grundigt beskrevet af F. Shreve & I.R. Wiggins i "Vegetation and Flora of the Sonoran Desert" (1964) Vol. I/II. Mange andre områder er helt ubeskrevet og oplysninger om lokale forhold er derfor næsten umulige at få, hvis man ikke kan kontakte lokalkendte, men det er vanskeligt, hvor befolkningen lever på et ret primitivt stadi - efter vore forhold at dømme.

Det er forholdet mellem klima og jordbund på den ene side og forholdet mellem jordbund og vegetation på den anden side, man i hovedsagen skal interessere sig for. I oversigt kunne man inddele kaktusområdernes klima i 2 typer:

- I. type: Hvor nedbøren er større end fordampningen
II. type: Hvor nedbøren er mindre end fordampningen.

Type I har jordbund med stort humusindhold - ofte over 10%.
Type II har arid jordbund: gold - stenet - sandet.

Jordbundstype I svarer på mange måder til danske områder. Her bliver humusmængden større og større, og trods nedbørens udvaskning af næringssaltene, virker disse humusmængder som et reservelager af næring for planterne.

Jordbundstype II, den aride, den humusfattige (i bedste tilfælde sjældent over 2-3%) opfattes i almindelighed som ufrugtbar og næringsfattig. Det har derfor været en ret udbredt opfattelse, at når kaktus kunne trives i sådanne ørkenområder måtte de være yderst nøjsomme, og man fandt, at vand og gødning havde kaktus da i hvert fald ikke brug for. Men her er der tale om en afgjort fejltagelse.

Selv om arid jordbund er humusfattig, er den ikke fattig på næringsstoffer, for mens der for type I var tale om en nedadgående vandstrøm, der opløste alle salte, er der ved type II tale om en opadstigende vandmængde (hårrørvirkning fra grundvandet), der medfører forskellige salte, undertiden i en sådan mængde, at de ligefrem udkrystaliseres på overfladen: soda, gips, stensalt m.fl., der jo ikke ligefrem er plantenæringsstoffer - dog følger disse også med i tilstrækkelige mængder: f.eks. kvælstof, kalium, fosfor, kalcium, magnesium o.s.v. Hvem husker ikke fra barndommens geografitimer kvælstofgødningen Chilesalpeter, der udvindes i Atacama-ørkenen, hvor mange skønne kaktus trives.

Der hersker for tiden blandt de "lærde" nogen uenighed eller lad mig sige usikkerhed med hensyn til at anvende kvælstof som kaktusgødning, og det beror simpelthen på en række dårlige resultater. Det gælder vel her som i andre forhold, at holde tungen lige i munden, så man ikke ryger i hverken den ene eller anden grøft.

Selv om jeg i denne artikel arbejder med kaktus, synes jeg, at det er på sin plads at nævne, at man på andre planteområder også interesserer sig stærkt for, hvilke gødningsstoffer planter skal tilføres. Der er f.eks. omkr. 40 danske landbrug og gartnerier, samt et større antal haveejere, der går stik imod alle gængse metoder. De undlader så vidt muligt at bruge kunstgødning og kun i meget sjældne tilfælde gift til bekæmpelse af sygdomme og skadedyr. Det er de såkaldte bio-dynamikere, der arbejder på grundlag af den østrigske naturforsker Dr. Rudolf Steiner, hvis lære blev fremsat i 1924, og hvis talsmand herhjemme i disse år er konsulent Elstrup Rasmussen, Aabyhøj ved Aarhus. Princippet går ud på, at en sund plante er opbygget ved hjælp af de

mineralstoffer som modtages fra omgivelserne. Overdreven tilførsel af stimulerende midler vil give planten så meget stofflig næring, at dens modstandskraft svækkes. Bruges der kunstgødning, er det kun fosfor og kali, men ikke kvælstof, idet man mener, at for høj kvælstofprocent i jorden i forhold til kulstofferne giver gode betingelser for plantesygdomme og skadedyr.

Om disse teorier er rigtige eller forkerte, er jeg ikke i stand til at udtale mig om, men jeg vil dog vove at påstå, at de betingelser, de vilde planter har, ikke er de samme betingelser, vi kan give planter i kultur - lige meget hvor grundigt man går til værks. Mange af vore kulturplanter er jo også akklimatiseret, hvor en af de medvirkende faktorer må være eller kan være tilførte "stimulanser". Også inden for kaktus skelner man jo ligefrem mellem kulturplanter og vildformer, og de skal vitterligt ikke behandles ens i mange tilfælde.

Mange kulturformer er langt mere hårdføre end vildformen fordi de til dels er akklimatiseret. Selv om det er vort mål at give kaktus leveforhold der ligger så nær op ad det oprindelige som muligt, er det fuldkomne dog umuligt her i Europa selv under de allerbedste betingelser. Skulle der blandt vore kaktusvenner være svorne tilhængere af bio-dynamiken, vil jeg dog advare mod at overføre teorierne direkte på disse særlige planter, selv om et og andet muligvis nok kan hentes. Men eksperimentet vil jo være interessant, hvis man har forsøgsmateriale nok at bruge, og det skal være inden for de vanskeligste og sjældneste arter.

Fortsættes i næste nummer!

Annoncer til "Kaktus" nr. 1 - 2. årgang modtages indtil 1. april.

Annonceprisen er pr. $\frac{1}{4}$ side kr. 25,00. Småannoncer fra medlemmer kan indrykkes for kr. 3,00, beløbet kan vedlægges i ubrugte frimærker.

.....

ANZEIGEN FÜR "KAKTUS" NR. 1 - 2. JAHRGANG, BIS 1. APRIL.
PREISE PER $\frac{1}{4}$ SEITE KR. 25,00.

.....

Vi gør opmærksom på, at vore udenlandske annoncører ikke behersker de nordiske sprog, hvorfor henvendelser bedst sker på engelsk eller tysk.

Besøg min kaktus- og sukkulentudstilling, når De kører gennem Nr. Bjert. Priser fra 3 til 10 kr.

Kirsten Rønnow Nissen, Nr. Bjert pr. Kolding

.....
C. De Herdt, Kaphaanlei 80, MORTSEL - Antwerp, Belgium.

KAKTUS OG FRØ

Smukke frøplanter pr. stk. 8.- BF (1.10 kr.) Mange usædvanlige tilbud i podede planter som Sulcorebutia, Neochilenia, Copiapoa, Paro., Mamm., Echinocereus etc. pr. stk. 30.- BF = 4.40 kr. Stort udvalg i frø, f.eks. Mamm. boolei, cowperae, lousiae, wrigh-tii, Turbinicarpus polaskii, Toumeya papyracantha, Frailea cataphracta, Par. penicillata, Gymn. horridispinum m.fl. Nye og sjældne arter. Gratis prisliste sendes på forlangende. Sender over hele verden.

..... TUSINDER AF KAKTUS.

LEVENDE STEN og andre SUKKULENTER - fra hele verden - egnet for Deres samling eller blomstervindue tilbydes i min nye prisliste, der samtidig giver mange interessante plejetips. Yderst gunstige forsendelsesbetingelser.

MAX SCHLEIPFER, Kakteengärtneri,
8901 Neusäss b. Augsburg, Deutschland.

Sjældne kaktus

KUN POSTORDRE - LEVERING PR. EFTERKRAV

Euphorbia obesa 15 kr.
Solisia pectinata 15 kr.
Astrophytum asterias 18 kr.
Lophophora williamsii 15 kr.
Gymnocalycium saglionae 10 kr.
Pelecyphora aseliformis 16 kr.
Leuchtenbergia principis 8 kr.

Selenicereus macdonaldiae 6 kr.
Astrophytum myriostigma 5-25 kr.
Gymnocalycium mihanovichii 6 kr.
Echinocereus dasyacanthus 10 kr.
Weberbauerocereus Winteraeneus 12 kr.
Gymnocalycium 893 sp. (nær Delaetii) 6 kr.

Podede kaktus i mange sjældne arter fra 10 kr.

Søger De andre arter, hører jeg gerne nærmere fra Dem.

Medlem nr. 34, F. Bruun
L.V. Jensens Alle 12
Esbjerg